

UZASADNIENIE ZAISTNIENIA PILNEJ POTRZEBY UDZIELENIA ZAMÓWIENIA ORAZ SKRÓCENIA TERMINU SKŁADANIA OFERT

Zamawiający Beskidzkie Centrum Onkologii – Szpital Miejski im. Jana Pawła II w Bielsku-Białej wskazuje, że dokonał skrócenia terminu składania ofert w postępowaniu na Zakup wraz z dostawą specjalistycznego sprzętu i aparatury w ramach realizowanego programu wieloletniego „Narodowa Strategia Onkologiczna”, w zakresie zadania pn: „Doposażenie zakładów radioterapii – zakup systemów planowania radioterapii, doposażenie stacji planowania (w tym zakup nowych wersji) oraz doposażenie akceleratorów”. wobec spełnienia przesłanek uzasadniających dopuszczalność zastosowania tej procedury na podstawie art. 138 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (dalej: pzp), tj. zachodzi pilna potrzeba udzielenia zamówienia i skrócenie terminu składania ofert jest uzasadnione.

Przeprowadzenie postępowania w zwykłym trybie, z zachowaniem terminów podstawowych, uniemożliwiłoby dotrzymanie terminów pozwalających na uzyskanie dofinansowania oraz przeprowadzenie rozliczeń z instytucją finansującą, a w konsekwencji mogłoby prowadzić do powstania nieodwracalnych, ujemnych skutków finansowych dla Zamawiającego.

opis stanu faktycznego

Zamawiający zawarł umowę z nr 1/6/14/2024/6/1202 z Ministerstwem Zdrowia na realizację Narodowej Strategii Onkologicznej, w zakresie zadania pn.: Doposażenie zakładów radioterapii – zakup systemów planowania radioterapii, doposażenie stacji planowania (w tym zakup nowych wersji) oraz doposażenie akceleratorów.

Zamawiający wszczął postępowanie w przedmiocie udzielenia zamówienia publicznego sygn. akt DZP.271.46.2023, z podziałem na trzy zadania. W jednym z zadań Zamawiający był zmuszony unieważnić postępowanie ponieważ obarczone było niemożliwą do usunięcia wadą uniemożliwiającą zawarcie niepodlegającej unieważnieniu umowy w sprawie zamówienia publicznego.

Zgodnie z umową o dofinansowanie środki finansowe winny być wykorzystane w terminie nie dłuższym, niż do dnia 31 maja 2024 r., natomiast rozliczenie stanowiące podstawę przekazania środków publicznych należy dokonać w terminie do dnia 30 kwietnia 2024 r.,

W tym terminie konieczne jest przeprowadzenie i sfinalizowanie postępowania w przedmiocie udzielenia zamówienia publicznego oraz musi zostać zrealizowana dostawa przedmiotu umowy.

Zamawiający stwierdził, że przyjęcie podstawowego terminu na złożenie ofert, wynikającego z art. 138 ust. 1 pzp (to jest nie krótszego, niż 35 dni) uniemożliwiłoby dotrzymanie warunków stawianych przez instytucję finansującą i powodowałoby brak możliwości otrzymania dofinansowania na realizację działań, a w konsekwencji mogłoby prowadzić do powstania nieodwracalnych, ujemnych skutków finansowych dla Zamawiającego.

Pilna potrzeba udzielenia zamówienia wynika zatem z konieczności przedstawienia instytucji finansującej właściwych dokumentów w terminie i na warunkach uniemożliwiających przeprowadzenie postępowania w zwykłym trybie, które to postępowanie można jednak realnie przeprowadzić skracając termin składania ofert.

Uwzględniając powyższe, zachodzi pilna potrzeba udzielenia zamówienia, a skrócenie terminu składania ofert jest w pełni uzasadnione.

analiza prawna

Art. 138 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych określa terminy składania dokumentów w postępowaniu prowadzonym trybie przetargu nieograniczonego. Zgodnie z ust. 2 przedmiotowego przepisu **„Zamawiający może wyznaczyć termin składania ofert krótszy niż termin określony w ust. 1, nie krótszy jednak niż 15 dni od dnia przekazania ogłoszenia o zamówieniu Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej, w następujących przypadkach:**

1. *opublikowania wstępnego ogłoszenia informacyjnego, o którym mowa w art. 89, o ile zawierało ono wszystkie informacje wymagane dla ogłoszenia o zamówieniu, w zakresie, w jakim były one dostępne w chwili publikacji wstępnego ogłoszenia informacyjnego, które zostało przekazane do publikacji Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej lub zamieszczone na stronie internetowej zamawiającego na co najmniej 35 dni i nie więcej niż 12 miesięcy przed dniem przekazania ogłoszenia o zamówieniu Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej;*
2. **jeżeli zachodzi pilna potrzeba udzielenia zamówienia i skrócenie terminu składania ofert jest uzasadnione.”**

Zgodnie z brzmieniem ww. przepisu skrócenie terminu jest dopuszczalne, jeżeli zachodzi pilna potrzeba udzielenia zamówienia i skrócenie terminu składania ofert jest uzasadnione. Skrócenie terminu stanowi czynność wyjątkową, a ww. przepis stanowi wyjątek, którego nie powinno się interpretować rozszerzająco.

Terminem "pilnej potrzeby" posługuje się Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. (dalej: Dyrektywa). W punkcie 46 wstępu dyrektywa stanowi, że *"Instytucje zamawiające powinny mieć możliwość skrócenia niektórych terminów mających zastosowanie w procedurze otwartej i ograniczonej oraz w procedurach konkurencyjnych z negocjacjami, w przypadkach gdy dane terminy byłyby niewykonalne ze względu na pilną konieczność, która powinna zostać należycie uzasadniona przez instytucję zamawiającą. **Należy doprecyzować, że nie musi to być wyjątkowo pilna konieczność spowodowana okolicznościami, których instytucja zamawiająca nie może przewidzieć i których nie można jej przypisać.**"*

Jak wskazuje się w nauce prawa „możliwość skrócenia terminu pojawia się, gdy ze względu na stan pilnej konieczności, termin podstawowy nie może być dotrzymany. Stan ten musi być należycie uzasadniony przez instytucję zamawiającą. Jak wskazuje motyw 48 dyrektywy, *"należy doprecyzować, że nie musi to być wyjątkowo pilna konieczność spowodowana okolicznościami, których instytucja zamawiająca nie może przewidzieć i których nie można jej przypisać".* (J. Pawelec, Dyrektywa 2014/23/UE w sprawie udzielania koncesji. Dyrektywa 2014/24/UE w sprawie zamówień publicznych. Dyrektywa 2014/25/UE w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych. Komentarz, Warszawa 2017).

Dyrektywa, na której wzoruje się treść PZP, wskazuje zatem na możliwość skrócenia terminu, gdy podstawowy termin byłby "niewykonalny".

Podobnie wypowiedział się Zespół Arbitrów przy Urzędzie Zamówień Publicznych z dnia 17 marca 2006 r. (UZP/ZO/o-740/06) stwierdzając, że za "pilną potrzebę" rozumie się konieczność natychmiastowego wykonania zamówienia, a zwłaszcza, gdy zamawiający znalazł się w sytuacji, w której musi udzielić zamówienia "z dnia na dzień".

Zamawiający pragnie przytoczyć również stwierdzenie Krajowej Izby Odwoławczej zawarte w wyroku Krajowej Izby Odwoławczej przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 4 stycznia 2016 r. sygn. KIO 2700/15 - „Wyznaczenie krótszego terminu składania wniosków o dopuszczenie do udziału w przetargu ograniczonym jest dopuszczalne wyłącznie wtedy, **gdy zachodzi pilna potrzeba udzielenia zamówienia**. Termin ten nie jest zdefiniowany w ustawie, natomiast w doktrynie podnosi się, że oznacza on **sytuację, w której stosowanie zwykłych terminów składania wniosków o dopuszczenie do udziału w przetargu mogłoby prowadzić do powstania nieodwracalnych, ujemnych skutków finansowych dla zamawiającego, lub też, w której względy społeczne lub organizacyjne decydują o konieczności skrócenia terminu składania wniosków.**”

Poglądy powyższe są jednolicie przyjmowane w nauce prawa - tak np. Nowicki Józef Edmund. Art. 43. [W:] Prawo zamówień publicznych. Komentarz, wyd. 4, 2019, Babiaryz Stefan. Art. 49. [W:] Prawo zamówień publicznych. Komentarz, wyd. 3, 2013, Jaworska Marzena (red.) Art. 43 [W:] Prawo zamówień publicznych. Komentarz, wyd. 12, 2020, M. Stachowiak [w:] W. Dzierżanowski, Ł. Jaźwiński, J. Jerzykowski, M. Kittel, M. Stachowiak, *Prawo zamówień publicznych. Komentarz*, Warszawa 2021, art. 138.

Jerzy Pieróg natomiast wskazuje, że przesłanka pilności udzielenia zamówienia „*ma charakter zdecydowanie ocenny, a przepisy nie formułują żadnych warunków jej zastosowania. Na pewno należy jednak brać pod uwagę sytuację zamawiającego i jego potrzeby w zakresie udzielanego zamówienia. W doktrynie można spotkać poglądy, że powinna ona wynikać z obiektywnych przyczyn*” (M. Stachowiak, w: Dzierżanowski i in., *Prawo zamówień*). (Pieróg Jerzy, art. 43 [w:] *Prawo zamówień publicznych. Komentarz*. Wyd. 15, Warszawa 2019).

Wprawdzie wyroki i część poglądów nauki prawa została sformułowana pod rządami poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, niemniej w ocenie Zamawiającego znajdują one zastosowanie również do aktualnie obowiązującego przepisu art. 138 ust. 2 pkt 2 pzp, który przewiduje przesłanki skrócenia terminu składania ofert tożsame z tymi, które ustawodawca określił w art. 43 ust. 2b pkt 2 poprzedniej ustawy.

Zdaniem Zamawiającego w toku postępowania zostały spełnione przesłanki uzasadniające możliwość zastosowania procedury skrócenia terminu składania ofert na podstawie art. 138 ust. 2 pkt 2 pzp, bowiem przeprowadzenie postępowania w zwykłym trybie uniemożliwiłoby dotrzymanie terminów pozwalających na uzyskanie dofinansowania oraz przeprowadzenie rozliczeń z instytucją finansującą.

Z-CA DYREKTORA
ds. Techniczno-Administracyjnych
Beskidzkiego Centrum Onkologii - Szpitala Miejskiego
Im. Jana Pawła II w Bielsku-Białej
mgr inż. Grzegorz Kubica